

۲۰۱۴/۰۶/۱۱

فيس کبير

کدام یک از کاندیدان در «بازی بزرگ» جدید توان نجات افغانستان را دارد؟

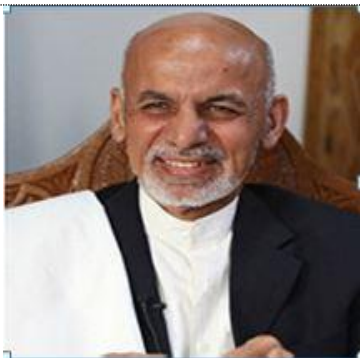
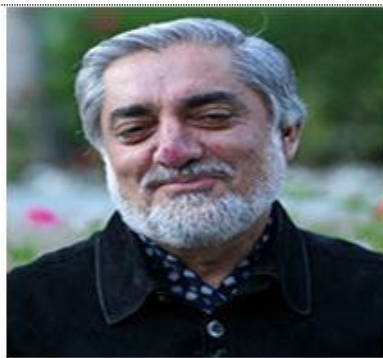
جناب **داکتر سید عبدالله کاظم** در نوشته تحقیقی ایشان تحت عنوان **«افغانستان در استحالۀ یک «بازی بزرگ» جدید»** می نگارند:

"بازی بزرگ جدید با ترکیب متفاوت قدرت های فوق الذکر از چندی بدینسو بطور بیسابقه در منطقه در حال شکل گیری است و هریک از بازیگرهای جدید در این عرصه با اعلام خروج تدریجی قوای امریکائی از افغانستان تا ختم سال ۲۰۱۶ میکوشند تا بر افغانستان نفوذ بیشتر داشته باشند و از منابع سرشار طبیعی و نیز از موقعیت ستراتیژیک آن به حیث "قلب آسیا" و یک معبر مهم تجارتي بین آسیای میانه و جنوب آسیا استفاده کنند، ولی به یقین که این بازی جدید مثل بازی قرن نزده بوسیله تهاجم نظامی صورت نمی گیرد، بلکه شرکتهای بزرگ اند که برای جستجوی ثروت به افغانستان هجوم خواهند آورد."

به هموطنان گرامی که در قبال اوضاع دردناک افغانستان با مسؤولیت میخوانند رأی بدهند عرض میشود که:

اینجانب معلومات مقایسوی در باره سابقه تحصیلی، وظیفوی، تحقیقات و نقش گیری در ساختار نظام (بدون در نظر داشت گذشته سیاسی، ثروت اندوزی، گروه گرایی، سمتی، اخلاقیات و ... و...) دو کاندید محترم ریاست جمهوری کشور ما را گرد آوری کرده ام که مواد کافی برای تصمیم گیری و طندوستان، پیرامون انتخاب این یا آن کاندید را به دست میدهد، این اطلاعات و معلومات از منابع مؤثق و قابل اعتبار جمع آوری و ترتیب شده است. آرزو دارم وطنداران عزتمندم انرا به دقت مطالعه فرموده و قضاوت نمایند که کدام کاندید در اوضاع و شرایط فوق العاده حساس و بغرنج کنونی کشور، حداقل به قسمی نسبی قادر به آن خواهد بود که افغانستان عزیز را از استحالۀ «بازی بزرگ» جدید نجات داده، ثبات و امنیت را بر اساس قانونیت در تمام افغانستان یکسان بر قرار سازد.

اینکه چرا محترم عبدالله عبدالله از مناظرات فرار کرد و حاضر نشد تا با رقیب سیاسی خود در زمینه های مهم جر و بحث نماید، میتواند نظر به معلومات مقایسوی، قابل فهم باشد.

اشرف غنی احمدزی**عبدالله عبدالله**

د پانو شمیره: له ۱ تر ۷

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

تحصیلات

تحصیلات در اختصار:
با اینکه در مقایسه با تحصیلات و خدمات جناب اشرف غنی احمدزی هرگز جناب عبدالله قابل مقایسه نیست ولی در اختصار برای آگاهی خوانندگان به نکات عمده اکتفاء میشود.
لیسانس: مدت شش ماه در پوهنتون کابل و مکمل لیسانس در پوهنتون امریکایی بیروت در رشته علوم سیاسی.
ماستری اول: در رشته علوم سیاسی از پوهنتون امریکایی بیروت.
ماستری دوم: در رشته روابط بین المللی و انسان شناسی از پوهنتون کولمبیا امریکا.
ماستری سوم: در رشته روابط بین المللی از پوهنتون کولمبیا امریکا.
دوکتورا: در رشته انسان شناسی (انترپولوجی) از پوهنتون کولمبیا امریکا.
و همچنان تکمیل نمودن پروگرام مخصوص رهبری (لیدرشپ) از طرف پوهنتونهای هارد وارد و سنتفورد ایالات متحده امریکا برای بانک جهانی.
دوکتورای افتخاری بار اول: از طرف پوهنتون سکرانتین ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۰۷ م.
دوکتورای افتخاری دوم: از طرف پوهنتون گیلف کانادا در سال ۲۰۰۸ م.

تحصیلات مشرح:
عبدالله از لیسه نادریه شهر کابل در سال ۱۳۵۵ فارغ و در سال ۱۳۶۲ تحصیلات خود را در رشته چشم در پوهنخی طب پوهنتون کابل به پایان رسانیده است تا کنون هیچ تخصص و ماستری ندارد.
تخصص:
در رشته طب چشم تحصیل کرده مگر تا کنون درین زمینه هیچ سندی از تخصص رسمی بدست ندارد.
تعلیمات اسلامی: درین زمینه از جانب عبدالله تا کنون هیچ سندی در دست نیست.
دوره کار در رشته طبابت چشم:
فقط چند ماه اول سال ۱۳۶۳ را طبیب چشم منحصیث معاون داکتر در شفاخانه نور کابل ایفای وظیفه نموده که در همان سال به پاکستان مهاجر شده و برای مدت یکسال در شفاخانه سید جمال الدین افغان (شفاخانه مهاجرین افغان در پاکستان) اجرای وظیفه کرده است. یعنی کار طبابت وی بیش از یکسال و چند ما نبوده که منحصیث مشاور جنگی احمد شاه مسعود از کار طبابت کنار رفت و مشغول جنگ شد.

وظایف

آلمانی ها به این نظر اند که هر انسان قبل از اینکه مسؤولیت را در اجتماع به عهده بگیرد، باید بعد از تعلیمات عالی، حداقل ۵ سال کار عملی بطور مستمر و ثابت داشته باشد، بنابر این او می تواند یاد بگیرد، که کار منظم و با مسؤولیت یعنی چی؟
کسانیکه فاقد تعلیمات عالی و تجربیات در رأس نهاد ها می آیند جز ضرر دیگر هیچ ارزش برای جامعه ندارند

به صفت استاد در رتبه پوهیالی و پوهنیار در پوهنخی ادبیات دیپارتمنت علوم بشری آن زمان پوهنتون کابل ایفای وظیفه نموده است.
به صفت پروفیسور مهمان در پوهنتون آروس دنمارک در سال ۱۹۷۷ م برای مدت کم.
تدریس در پوهنتون معروف برکلی ایالات متحده امریکا برای یک سال.
تدریس در پوهنتون مشهور جانز هوپکنز امریکا به مدت ۸ سال.
اشرف غنی در بخش ساختن پالیسی و ستراتیژی بانک جهانی در یک سمت مهم برای مدت ۱۰ سال ایفای وظیفه نموده است که در پنج سال اول

داکتر عبدالله از سال ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۵ هجری شمسی سمت ریاست دفتر و سخنگوی وزارت دفاع ملی را در زمانی بر عهده داشت. که تمام نهاد های ارزشی کشور به امر پاکستان ویران و ساقط شد.
پس از آمدن طالبان، داکتر عبدالله از سال ۱۳۷۵-۱۳۸۰ معاون و سرپرست وزارت امور خارجه دولت اسلامی به حاشیه شده افغانستان به رهبری برهان الدین ربانی بود.
پس از سقوط حکومت طالبان و بمیان آمدن حکومت جدید در سال ۱۳۸۰ نخست در اداره مؤقت و سپس در دوره انتقالی، و بعداً برای مدت پنج سال وزیر امور خارجه افغانستان بود.
بدنبال تغییرات در کابینه در سال ۱۳۸۵ داکتر عبدالله از

د پانوی شمیره: له ۲ تر ۷

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

<p>برای کشورهای آسیای جنوبی و شرقی کار میکرد و در پنج سال آخر در ساختار مسأله گوناگون اقتصادی جهان دخیل بوده که از آن جمله ریفورم اقتصادی روسیه را نام برده میتوانیم .</p>	<p>سمت اش برکنار شد و رئیس جمهور حامد کرزی داکتر رنگین دادفر سپنتا را جایگزین وی تعیین کرد. عبدالله پس از وزارت بدون فعالیت های حزبی در پست های دولتی اجرای وظیفه نکرده است. موصوف در زمان انتخابات ریاست جمهوری گذشته، ائتلاف تغییر و امید را ایجاد نمود که پس از یکجا شدن شماری از اعضای شورای ملی و رؤسای احزاب سیاسی به آن، نام ان را به ائتلاف ملی مبدل نمود. عبدالله همچنان عضوی جبهه ملی می باشد که از رهبران شماری از احزاب سیاسی ایجاد شده است. هر چند این جبهه برای انتخابات ریاست جمهوری آینده از معرفی کاندید واحد سخن می گفت؛ اما سرانجام اعضای ارشد این جبهه غیر از عبدالله، عبدالله از نامزدان مختلف دیگر انتخابات آینده حمایت نمودند.</p> <p>شمولیت در جنگ و جهاد:</p> <p>وی در سال ۱۳۶۴ داخل جبهات جنگ گردید. در اول منحیث سرپرست صحنه پنجشیرگماشته شد که بعد از یکماه به حیث مشاور و همکار احمد شاه مسعود در جنگ سهم فعال گرفت و از طبابت بدور ماند. عبدالله در جنگ های تنظیمی کابل دوش بدوش احمد شاه مسعود بعد از مرحوم فهیم نفر سوم بود. تا تعیین صبغت الله مجددی منحیث رئیس جمهور مؤقت و بعد از ان رئیس جمهور برهان الدین ربانی در سال ۱۳۷۱ عبدالله مصروف خدمت غیر مسلکی بوده است.</p>
<p>تحقیقات و نقش گیری در ساختار نظام</p>	
<p>اشرف غنی از محققین هم عصر خود یکی از آنهاست که مقالات زیادی را در زبان انگلیسی در باره افغانستان به نوشته درآورده است که در رسانه های معتبر آن وقت به نشر رسیده است.</p> <p>نامبرده اولین تحقیقات علمی خود را در باره موضوعات تنفیذ دین مبین اسلام در افغانستان، حقوق زنان و عدالت اجتماعی آغاز نموده و نوشته های را به سر رسانده است .</p> <p>و همچنان در قدم دوم تحت عنوان ساختار اسلام و دولت در اجتماع قبایلی یک تحقیق مفصل انجام داده است و بعداً موضوعات تحت عنوان هموار ساختن مسایل جنجال برانگیز در محاکم شریعت اسلامی را به دست گرفته و برای تحلیل این موضوع دهه اول سلطنت عبدالرحمن خان را تعیین نمود و به اسناد محکمه و لایحه کتبی تحقیق خود را آغاز کرد.</p> <p>و بعد از آن در باره ادبیات معاصر افغانستان</p>	<p>تا کنون هیچ تحقیقی در هیچ زمینه همچنان هیچ نقشی را در ساختار نظام از جانب ایشان دیده نشده است.</p>

د پانو شمیره: له ۳ تر ۷

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابلوې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

تحقیقات خود را آغاز کرد و درباره دوره معاصر ادبیات لسان دری معلومات را جمع آوری نموده که در آن از علامه محمود طرزی گرفته تا کودتا ثور قسمت های عمده را تحت بررسی قرار داده است و بر علاوه نامبره در باره اقتصاد، تاریخ و ساختارهای دولتی افغانستان مقالات زیادی را نوشته و نشر نموده است. در زمره تحقیقات دوکتور اشرف غنی یکی از کارهای بزرگ و مهم این است که در باره تاریخ چهارصد ساله افغانستان تحقیق نموده است و اکثر موارد قرن پانزدهم میلادی گرفته تا قرن نوزدهم میلادی را تحت پوشش تحقیق قرار گرفته است که این تحقیق مدت ده سال را دربر گرفت.

درین اواخر یک کتاب دوکتور اشرف غنی تحت عنوان (دول ناکام و ستراتیژی موفقیت آنها) از طرف پوهنتون اکسفورد انگلستان در اروپا و امریکا به نشر رسیده است که رسانهای جهانی بالای شان تبصره های گرمی داشتند.

دوکتور اشرف غنی بعد از یازده سپتمبر سال ۲۰۰۱ که بیم یک فاجعه بزرگ دیگر در افغانستان میرفت، از بانک جهانی رخصتیهای بدون معاش گرفت و در یک تعداد مطبوعات آزاد جهانی مقالات خود را به نشر رساند و مصاحبه ها را انجام داد. در این زمان جهانیان تشویقها و نگرانیهای زیادی در باره افغانستان داشتند.

سرمنشی ملل متحد آن وقت آقای کوفی عنان از دوکتور غنی خواست تا در باره پیدا کردن حل بحران افغانستان همراه با مسوول بلند پایه ملل متحد و نماینده با صلاحیت این سازمان برای افغانستان آقای لخضر ابراهیمی به صفت مشاور همکاری نماید.

داکتر غنی پیشنهاد آقای عنان را پذیرفت و در نتیجه سعی و تلاشهای پی یکی دیگر توانست تا در ترتیب نمودن موافقه بن سهیم شود و جهانیان را به این وادار سازد که افغانها می تواند مشکلات و مسایل خود را در چوکات لوی جرگه عنعنوی حل و فصل نماید و قدرت را از یک گروه منطقی (سمتی) که نه میتواند از تمام کشور نمایندگی کند از طریق همین جرگه به ملت منتقل سازد و در نتیجه همین فهماندن مراحل تعیین شد و بعداً اداره مؤقت به میان آمد. آقای اشرف غنی یک ماه بعد از ختم دوره مؤقت

د پانو شمیره: له ۴ تر ۷

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولي

به ده ولایت افغانستان عزیز سفرهای کاری انجام داد.

و حالات جاری را تحت بررسی قرار داد که بعداً به پیشنهاد اداری مؤقت از سمت های خود در بانک جهانی و ملل متحد استعفا داد و بدون از هر نوع امتیاز مالی مشاور خاص رئیس جمهور تعیین گردید. که این مسؤولیت را برای یک مدت به بسیار موفقیت انجام داد و بعداً رئیس اداره انسجام کمک ها در افغانستان گردید. آقای غنی کارهای مهم را درین اداره انجام داد که از ان جمله اولتر از همه نهادینه ساختن بازسازی ملی سرتاسری و ساختن اصول و مقررات آن بود و بعداً برای کنفرانس جذب کمک های جهانی برای افغانستان که در ماه حمل همان سال در کابل تدویر گردید آمادگی گرفت، درین کنفرانس داکتر غنی اولیت های مردم و حکومت افغانستان را به جهانیان تشریح نمود و یک طرح سالم زمانی را به آنان تقدیم کرد. بعد از کنفرانس داکتر اشرف غنی از طرف همین اداره به صفت وزیر مالیه به لوی جرگه معرفی گردید که این پیشنهاد آنها از طرف اراکین جرگه قبول و نامبرده در اداره انتقالی به صفت وزیر مالیه مقرر گردید.

قابل یادوریست که در آن زمان سیاست پولی و مالی افغانستان در اثری جنگهای گذشته به **حالتی خراب شده بود که در کشورهای دیگری مانند نداشت**، مگر دوکتور غنی توانست که فیصله شورای امنیت را در مدت شش هفته تطبیق و عواید گمرکات را مرکزی نماید و در قسمت سیاست پولی و مالی اصلاحات بنیادی را به میان آورد. در پهلوی این به ولایات عمده کشور سفر نموده و در قسمت ترتیب نمودن برنامه های همبستگی ملی، مخابرات، پروگرامهای صحتی و در هماهنگ ساختن ارتباطات با سایر وزارتخانه ها رول عمده را بازی نمود.

برای منظم ساختن نظام مالیاتی داخل افغانستان پلانهای گسترده را ترتیب کرد و همچنان بیرون از کشور برای آگاه ساختن جهانیان نیز گامهای مؤثری را برداشت که یکی از آنها ساختن بیانیه ویک پروگرام همه جانبه برای دولت افغانستان در کنفرانس توکیو بود که جهانیان را به کمک کردن قانع ساخت.

بعداً نوبت کنفرانس برلین آمد، درین هنگام دنیا می خواست که به افغانستان تنها یک میلیارد دالر

د پانو شمیره: له ۵ تر ۷

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولی

کمک نماید اما در نتیجه سعی و تلاش خسته نا پذیر وزیر مالیه وقت در همان کنفرانس دنیا حاضر شد که به حکومت افغانستان وعده ۸,۲ میلیارد دالر را بدهد و در همین زمان دنیا قبول کرد در افغانستان به ۲۶,۵ میلیارد دالر سرمایه گذاری ضرورت است در طول تاریخ افغانستان این یک کنفرانس بی نظیر بود که یک کشور غریب و جنگدیده توانست که پروگرام های بازسازی خود را به جهانیان پیش و آنرا قانع سازد.

در نتیجه این موفقیت های بزرگ دوکتور غنی در سال ۲۰۰۳ میلادی مؤفقتین وزیر مالیه به سطح آسیا معرفی گردید که جایزه وزیر سال را نیز از آن خود نمود.

وقتیکه در سال ۲۰۰۴ میلادی دوره انتقالی به پایان رسید دوکتور اشرف غنی نخواست که در کابینه دیگر اشتراک نماید و به هدف اصلاحات در نظام تحصیلات عالی کشور و بازسازی پوهنتون کابل رو آورد و به مدت یک سال با محصلین و استادان پوهنتون کابل دیدار و گفتگوهای کاری داشت که در این چوکات در بازسازی بنیادی پوهنتون کابل یک نتیجه خوب بدست آمد و یک اندازه کمک های ضروری و اولیه نیز بدست آمد.

داکتر اشرف غنی در سال ۲۰۰۶ میلادی از طرف رسانه های بین المللی به کاندیداتوری سمت سرمنشی ملل متحد مطرح گردید و بعداً این پیشنهاد رسماً از طرف حکومت افغانستان به ملل متحد فرستاده شد.

و در سال ۲۰۰۷ میلادی رسانه های جهانی آنرا به صفت رئیس بانک جهانی پیشنهاد کرد.

داکتر غنی در سالهای ۲۰۰۶-۲۰۰۸ با یک موسسه دیگر تحقیقاتی و مشورتی که تحت نام اداره ساختن دول معاصر به میان آمد نیز ایفای وظیفه نمود این موسسه تجارب و ستراتژی های دولتهای مؤفق را که با بعضی از شرایط دول ناکام سر میخورد و دول ناکام به آن نیاز داشتند تحت بررسی قرار داد.

حکومت افغانستان نیز در برخی مسأبل ملی از دوکتور اشرف غنی مشوره ها خواسته و نامبرده نیز در وقت ضرورت های عاجل مانند سکتور امنیتی و غیره از مشوره های مفید خود دریغ نه ورزیده است.

حکومت افغانستان در سال ۲۰۱۰ از دوکتور

د پانو شمیره: له ۶ تر ۷

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

غنی خواست تا ترتیب و تنظیم کنفرانس کابل را به عهده بگیرد این کنفرانس هم از لحاظ تاریخی و هم از لحاظ اقتصادی حایز اهمیت بود، درین کنفرانس، کابل برای یک روز میزبان ۴۵ وزرای خارجه ممالک مطرح بود که این کنفرانس برای افغانها ارزش ملی داشت و داکتر غنی نیز مسؤولیت خود را به وجه احسن انجام داد. همچنان در ماه نومبر سال ۲۰۱۰ از ایشان خواسته شد که رهبری برنامه انتقال مسؤولیت امنیتی از قوای بین المللی به قوای افغان را به عهده بگیرد که این کار را نیز به خوبی انجام داد قسمیکه این بخش امنیت کشور بود و امنیت ضرورت عاجل و مبرم کشور است نامبرده نیز این مسؤولیت را منحیث یک مسأله ملی پذیرفت. این نقطه باید روشن گردد که دوکتور غنی در بدل این مشوره ها نه از حکومت کدام معاش به دست آورده و نه هم کدام امتیاز دیگر. دوکتور اشرف غنی منحیث مسؤول این پروسه بیشتر از ۱۴۰ بار به ۳۴ ولایات کشور سفر نموده و از لحاظ مسأیل امنیتی و اجتماعی ولایات درسهای فراوان را آموخته است که به برکت همین دروس نبض امنیتی کشور برایش معلوم گردیده و حالا توانمندی این را دارد که مسأیل امنیتی و سیاسی کشور را به وجه احسن تحلیل و تجزیه نماید و آنرا در مباحث ملی با افغانها شریک سازد.

پایان

د پانو شمیره: له ۷ تر ۷

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ